

MEMENİN PAGET HASTALIĞI

(Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Patoloji Ana Bilim Dalının 14 Yıllık Paget Karsinomu Materyelinin Değerlendirilmesi)

Doç.Dr. Gültekin KANER*, Yard.Doç.Dr. Figen AKSOY** Dr. Büge ÖZ***

ÖZET: Cerrahpaşa Patoloji Ana bilim Dalı'na 1972-1985 yılları arasında gelen 25 adet Memenin Paget Hastalığı olgusu, makroskopik ve mikroskopik olarak incelendi, çeşitli yönlerden değerlendirildi ve literatürle karşılaştırıldı.

SUMMARY: *Paget's disease of the breast:* In this study 25 patients with Paget's disease of the breast were analyzed for the period 1972 to 1985 from the archives at our department of Pathology.

GİRİŞ

Memenin Paget karsinomu, kendini genellikle meme başında egzemaya benzer bir lezyonla belli eden, terminal duktusların döşeyici epitelinden kaynaklandığı kabul edilen özel bir meme karsinomudur (2,6,8).

Meme başında görülen değişiklikleri ilk olarak Velpeau günümüzden yüzyılı aşkın bir zaman önce tanımlamıştır, ancak bu lezyonun bir meme karsinomuna eşlik ettiğini fark etmemiştir (2). Daha sonra 1874 yılında ilk kez James Paget, meme başı değişikliklerinin, meme dokusu içerisinde santral yerleşimli intraduktal bir karsinomla birlikte geliştiğini tarif etmiştir (2,8,6,1).

Paget karsinomu tüm meme karsinomlarının yaklaşık % 1-4'ünü oluşturur (2,5,3). Görülme yaşı ortalama 54 olup, diğer meme karsinomlarındakinden biraz daha yüksektir (5).

Lezyon klinik olarak meme başında yanma, kaşıntı hissi ve kızarıklıkla başlar. Bu dönemde meme başında erezyon yoktur. Daha sonra erezyon, az miktarda kanlı bir akıntı görülebilir. Makroskopik olarak meme başı derisinde ülserasyon, bunun üzerinde kabuklanma mevcuttur (2).

Mikroskopide ise, en erken dönemde epidermisin özellikle bazal tabakasından başlayan, bir boşluk içinde tek tek ya da küçük gruplar halinde tümör hücreleri görülür. Bunlar iri, hiperkromatik nüveli, soluk granüler stoplazmalı ve büyük hücrelerdir. Bu hücrelere Paget hücreleri denmektedir (1,2,3,8).

Birçok araştırmacıya göre tümör, kaynağını terminal duktusların döşeyici epitelinden alır (2,8). Bu epitelin tümöre kaynak olduğu, Paget karsinomlu vakalarda sütün yağ globülüne karşı membran antijeni kullanılarak yapılan immuno-histoşimik incelemede gösterilmiştir (4). Tümör hücreleri terminal duktuslar boyunca yukarı, epidermise göç ederler (Resim).

Aynı zamanda doku içinde duktuslar boyunca aşağı doğru ilerler, daha sonra duktus dışına çıkarak infiltratif duktal karsinom kitlesi oluştururlar (9). Bu kitle büyük çoğunlukla santral yerleşimlidir (2,9).

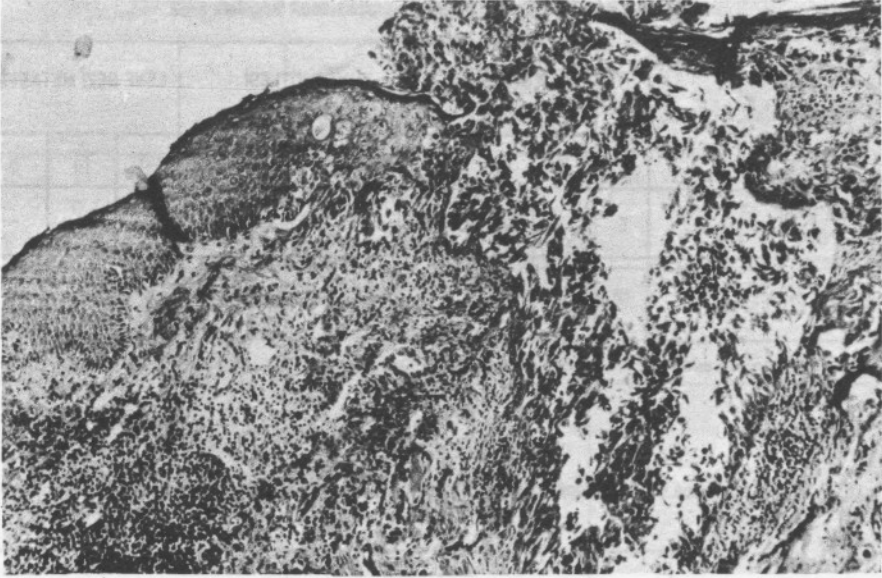
Yalnızca meme başı lezyonu olanlarda koltuk altı lenf bezlerine metastaz sıklığı % 3-15 iken meme başında kitlesi olanlarda bu oran % 50-60'dır (2,5).

Biz bu çalışmamızda Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'ne 1972-1985 yılları arasında gelen biopsi materyeli içerisindeki 25 Paget karsinomu olgusunun çeşitli özelliklerini değerlendirip, literatürle karşılaştırdık.

* : C.T.F. Patoloji Anabilim Dalı öğretim üyesi

** : C.T.F. Patoloji Anabilim Dalı öğretim üyesi.

*** : C.T.F. Patoloji Anabilim Dalı Uzmanlık öğrencisi.

Resim: Meme başı kanalında ve çok katlı yassı epitel içinde Paget hücreleri (H + EX 800).

MATERYEL-METOD

25 Paget karsinomu olgumuzun 17 tanesi radikal mastektomi uygulanmış, diğer 8'i ise eksizyonel biopsi ile tanı konmuş vakalardı.

Tüm materyelimiz makroskopik ve mikroskopik incelemeye alındı. Mikroskopik inceleme için örnekler % 10'luk formalinle fikse edilerek parafin takibine alındı. Kesitler Hematoksilen-Eozin ile boyanarak ışık mikroskobu ile incelendi.

Mastektomili olgularımızı yalnız meme başı lezyonu olanlar ve meme başı lezyonu ile birlikte meme için tümör kitlesi olanlar olarak 2 ayrı grupta inceledik. Bu vakalarda tümörün lokalizasyonu saptandı.

SONUÇLAR

1972-1985 yılları arasındaki 14 yıllık süre içerisinde Fakültemize gelen ve Meme Karsinomu tanısı almış 2187 adet meme materyelinin içerisinde 25 adet Paget Karsinomu mevcuttu. Hastalarımız tüm meme karsinomluların yaklaşık % 1'ini oluşturmaktaydı.

Hastaların yaş ortalaması 53 idi. Bu rakam meme başı lezyonu ve buna eşlik eden tümör kitlesi bulunanlarda 55,3 iken, meme içerisinde tümör saptanmayıp sadece meme başı değişikliği olanlarda 49'a inmekteydi. Radikal mastektomili materyelimizden 5 olguda memebaşı lezyonu, 12 olguda ise meme içi tümör kitlesi ve meme başı deri değişikliği mevcuttu. 17 olgunun 13'ü sol memede, 3'ü sağ memede lokalizeydi. 1 olguda yerleşim bildirilmemişti. 2 olguda üst iç kadranda, 1 olguda üst dış kadranda tümör kitlesi mevcuttu. Bir vakada ise hem üst dış kadranda hem de üst iç kadranda 2 ayrı tümör kitlesi vardı.

Tümör kitlesi bulunmayanlarda aksilla metatazi görülmedi. Diğer 12 olgumuzda ise 6 tanesinde koltuk altı metatazi vardı. 4'ünde metataz yoktu. 2 olgumuzda ise koltuk altı materyeli çıkarılmamıştı (Şema 1).

Salt meme başı lezyonu olanlarda, meme dokusunda karsinomdan ayrı olarak 2 ol-

Şema I: Paget karsinomlu 17 olgunun mastektomi bulguları

	OLGU SAYISI	YERLEŞİM			TÜMÖR KİTLESİ LOKALİZASYONU			LENF BEZİ METASTAZI		
		Sağ	Sol	?	Santral	üstüç	üstüç	(+)	(-)	?
MEME BAŞI LEZYONU	5	1	4	—	—	—	—	—	5	—
MEME BAŞI LEZYONU + TUMÖR KİTLESİ Mvc.	12	2	9	1	9	x3	x2	6	4	2

x Bir olguda hem üst iç hem de üst dış kadranda yerleşim gösteren 2 ayrı tümör kitlesi mevcuttu.

Şema II: Mastektomili olgularda meme bezindeki displazik değişiklikler

	TÜMÖR DIŞI LEZYON		
	Fibrozis	Fibro-Kistik Hastal.	İntraduktal papillo metozis
SALT MEME BAŞI LEZYONU	2	1	—
MEME BAŞI LEZYONU + TÜMÖR KİTLESİ	2	3	1

guda fibrozis, 1 tanesinde fibrokistik hastalık vardı. Tümör kitlesi olanlarda ise 3 olguda fibrokistik hastalık 2'sinde fibrozis ve 1 olguda papillomatosis gözlemlendi. (Şema 2).

Eksizyonel biopsi uygulanmış 8 olgumuzdan 4'ünde yalnız meme başı lezyonu, 4'ünde buna ek olarak meme içi tümör kitlesi vardı. 3'ünde lezyon sağ memede, 2 lezyon sol memede yerleşmişti. Diğer 3'ünün lokalizasyonu belirtilmemişti (Şema 3).

Meme içi tümör kitlesi olan eksizyonel biopsili olgularımızda çap ortalaması 2 cm, mastektomililerde ise 4,3 cm'ydı (Şema 4).

Sonuç olarak Anabilim dalımıza son 14 yıl içerisinde gelmiş olan 25 adet memenin Paget hastalığı incelendiğinde, hastalarımızda yaş ortalaması 52,5 olup diğer meme karsinomlarındakinden biraz yüksekti.

Tümör % 81,8'lik bir üstünlükle sol memede lokalizeydi.

Şekil III: Paget Karsinomlu 8 olguda eksizyonel biopsi bulguları

		YALNIZ MEME BAŞI LEZYONU	MEME BAŞI LEZYONU + MEME İÇİ TÜMÖR KİTLESİ
OLGU SAYISI		4	4
LOKALİZASYON	SAĞ	2	1
	SOL	—	2
	?	2	1

Şema IV: Olgularda meme içi tümör kitlesi çap ortalaması

	EKSİZYONEL BİOPSİ OLGULARI	MASTEKTOMİ OLGULARI
ÇAP ORTALAMASI	2 cm.	4.3 cm.

Tümör kitlesi en çok santral yerleşimli olmakla birlikte öteki kadrarlarda da santralde görülmeden var olabiliyordu.

Olgularımız arasında sadece meme başı lezyonu olan ve kitlesi bulunmayanlarda koltuk altı lenf düğümlerinde metaztaz görülmedi, oysa literatürde böyle hastaların koltuk altlarında % 3-15 lik bir metaztaz sıklığı bildirilmektedir. Bu uyumsuzluk bizim olgu sayımızın azlığından ileri gelebilir. Meme içi tümör kitlesi olanlarda koltuk altı metaztazı % 50 oranında mevcuttu. Metaztatik lenf bezi sayısı ortalama 4'tü.

Tümör kitlesi en çok santral yerleşimli olmakla birlikte öteki kadrarlarda da santralde görülmeden var olabiliyordu.

Bu bulgularımız literatür bulgularıyla tam bir uyum içerisinde. Meme başındaki tümör kitlesi olmadan başka kadrarlarda tümör kitlesinin varlığı klinikçe önem taşımamaktadır.

KAYNAKLAR

- 1- Ashley, D.J.B.: Evans' Histological Appearances of Tumors, 3'ncü baskı, Churchill Livingstone, Edinburgh, London, New York, s: 396, (1978).
- 2- Haagensen, C.D.: Diseases of the Breast, 3'üncü baskı, W.B Saunders Company, Philadelphia-London, Toronto, s: 758, (1986).
- 3- Karcioğlu, Z.A., Someren, A.: Practical Surgical Pathology, 1'nci baskı, The Collamore Press, D.C. Heath and Company, Lewington, Massaohusette/Toronto, s: 618, (1985).
- 4- Kirkham, N., Berry, N., Jones, D.B., Taylor, Papadimitriou, J., Paget's disease of the nipple, Canoe, 55:151, (1985).
- 5- Kister, S.J., Haagensen, C.D.: Paget's disease of the breast. The American Journal of Surgery, 119:606, (1970).
- 6- McDivitt, R.W.: Anderson's Pathology 2'nci cilt 8'nci baskı, The C.V. Mosby Company, St.Louis, Toronto, Princeton, s: 1565, (1985).
- 7- McDivitt, R.W., Stewart, F.W., Berg, J.W.: Atlas of Tumor Pathology-Tumors of the Breast, 2'nci seri, 2'nci fasikül, Armed Forces Institute of Pathology, Washington, D.C., Bethesda, Maryland, s:18, (1968).
- 8- Robbins, S.L., Cotran, R.S., Kumar, V.: Pathologic Basis of Disease, 3'üncü baskı, W.B. Saunders Company, Philadelphia, London, Toronto, Mexico city, Rio de Janerio, Sydney, Tokyo, s:1165, (1984).
- 9- Strömbeck, J.O., Rosato, F.E.: Surgery of the Breast, 1'nci baskı, Georg Thieme, Verlag, Stuttgart, New York, Thime Inc. New York, s:85, (1986).